

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Két évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Kiadástól csupán a kiadóhivatalnál lehet
B-Gyarmaton.

Kiadástól pénzsek, reklamációk és hír-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szerkesztésére s a nyilvántartás
vonatkozás minden közlemények a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt huszár petítór
5 kr. — Nagyobb és többesre hirdet-
ések jutányosan eszközöltetnek.

Díjlag minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilvántartás garancia sorn 20 kr.

Megyénk főispánja, a B-Gyarmaton a megye-
ház nagytermében megtartandó folyó évi tavaszi
rendes közgyűlés határidejéül május hó 27-ik és
esetleg következő napjait tűzvén ki, van szerencsém
a megye bizottságának igen tisztelt tagjait, a köz-
gyűlési tárgysorozat és a megyei pénztárakról elő-
terjesztendő számadások kivonatának közlése mellett,
minél számonabb megjelenésre felkérni, az állandó
választmány tagjait pedig értesíteni, hogy a elő nem
készített közgyűlési tárgyak május hó 26-án délelőtt
10 órakor fognak a kisteremben előkészítő tanácsko-
mány alá vétetni.

Balassa-Gyarmaton, 1886. évi május hó 13-án.

A közgyűlés tárgyai:

1. Állapítási jelentés.

2. Kiszámlázott intézmények. A hatóságilag postára
adott érték küldemények igazolása, a törvényható-
sági kölcsön ügyletek bélyeg- és illeték mentessége,
a közmunkapénztár terhére a megyei segély- és nyug-
díj alap javára megavazott 3000 frtnyi adomány
jóváhagyása, az Árvasszéknél létesíteni kívánt ideig-
lenes üllőki állomás nem engedélyezése, a megyei
börtönépület megvételének megtagadása, Tamasi
község követelésének, ugy Mojszik Pál özvegyének
segélydíj iránti ügyében hozott határozat feloldása
stb tárgyában.

3. Megyél és kistérségi, márnák, költségvetések, jó-
váhagyást igénylő községi határozatok, kölcsönök,
községi tisztviselők ellen beadott felszólamlások
felülvizsgálata illetve elintéztése.

4. Intézményi jelentések: a Málnapatakon tervezett
gyógytár felállítás, a megyei és Losoncz városi
árvapénztári számadások és mérleg felülvizsgálata,
az úttörő szabályrendelet módosítása, a losoncz-
tugári vásári tarifa megerősítése és a heti vásári
helypénz kérdése, a szegény árvák alapjának és az
iparbírsággépek kezelése stb tárgyában.

5. Tisztviselők: a közigazgatási bizottság fél-
éves jelentése s egyéb előterjesztések.

6. A Hírnévkönyv összege megszabása, az or-
szágosan kötelező tűzkár biztosítás, a tagosítások
kényszerutján kérésztülvitele, a hertelendifalvi csán-

gók részére építendő templom javára való gyűjtés
eszközlése, stb. tárgyában.

7. Számlázott: közművelődési s egyéb egyesületek
segélyezése szabadságolás, és tartozások elengedése
iránt.

8. Hírnévkönyv: melyek 21 órával a közgyűlést
megelőzőleg notán bejelentetnek s a jegyzői hivatal-
nál letétetnek.

10. Választások: a Ludovica-akadémia tisztképző
tanfolyamára bemutatandó négy ifjú kijelölése, ál-
landó és központi választmány és a közkórházi kül-
döttség kiegészítése, a a loavató bizottság megalá-
kítása stb.

Schlosser János, alispán.

Közigazgatási bizottsági ülés.

(május 15-én.)

Elnök: Gr. György Ábrahám főispán úr ónag-
méltósága pont 10 órakor megnyitván az ülést, jelenti
hogy Benicsky Árpád úr gyűlésgondosága miatt az ülé-
sen részt nem vehet.

As alispáni jelentés szerint a sorozás megyénk
5 járásában jó eredménnyel folyt le, míg két járásban,
n. m. a nógrádi és székelyi határosítottan kedvezőt-
len eredmény állt elő.

A kolera járvány ellen is a szükségse óvintézked-
ések rendeleti uton megtételtek.

Bajkón vészelt eh maris folytán 2 egyén vis-
zonyba esett. Az egyik meghalt. A másik (Széke
Mária) érdekében az alispán felirt a kormányhoz va-
jon nem lehet-e az illetőt Páribá Pastourhöz szállí-
tani? De a válassz kedvezőtlen volt, részint alap hi-
ányában, részint pedig, mivel a moris már idült, s így
a eszerencsétlen leány megmentéséhez nincs remény.

Erdélyi alispánok a végvidék ügy rendezésével
is kezd foglalkozni. Ezen fontos és közigazgatási ér-
deklő ügy nálunk elég rendezetlen állapotban van.
Egyelőre csakis kérdő pontok kúldettek szét a közsé-
gekhez, melyek inkább a statisztikai adatok begyűjté-
sére és az anyag előkészítésére szelők.

A b-gyarmati áprildőn egy siket néma és egé-
sen hülye egyén van már régebb idő óta elhelyezve
oly elhagyott állapotban, hogy sorsa valóban szána-

lomra móló és visszajelölészet, „Ubrik Borbála” alak-
jára. E tárgyban az alispán szigorú vizsgálatot ren-
delt el. A vizsgálat még aics befajezva. (Közközhán,
jajjón el a te országod!)

Vicinalis ügy. Kostyal György, Krehas János
és Zeári János vic. ügyi elnökök állásukról lemond-
ván, az illető szolgabírák utasítottak, hogy helyükbe
más egyéneket hozzanak javaslatba. Lóca, A. és F.
Told, Kutassó, Korárd és Szentiván községekből új vi-
cinalis csoport alakítottak s ennek elnökéül Berzevi-
czai Béla megválasztott.

A községi falkolákról szóló jelentések beérkez-
vén, a gazdasági előadónak kiadattak javaslatától
végett.

Reiner Salamon pótdó ügyében a Csécs község
határozata jóváhagyatott.

Israolita anyakönyvek. A székelyi rabbi kérvénye
kiadott a járási szolgabírónak vizsgálat végett. A
vallás és közokt. miniszterium megengedte, hogy a
nógrádi járásban az anyakönyvvezetés székelye ne
Rétseág hanem N-Oroszi községe legyen. A székely
rabbi egyenesen a miniszterhez folyamodott székely,
hogy Székelyben is vezetésnek anyakönyv. Ezen kérvény
a bizottsághoz leküldetvén, a bizottság ezen kérvényt
nem pártolja. A fülkei anyakönyvvezető kérvénye sem
lévén kellőleg felszerelve, kiadatik a járási szolgabi-
rónak.

Árvagy. A beadványok száma apríl végeig 6991,
ebből elintéztetett 4843. Hátralék 1618. A hátralék
miatt felszólalt Kövy Tivadar úr, minak folytán az
Árvasszéki utasítva lesz, hogy a hátralékokat apassza.

Szánkó Julianna és Szentiványi Amália, kik
örökrészeket követeltek, alaptalan kérvényeikkelleluta-
sítottak.

Az Árvasszéki kezeltése alatt áll jelenben 543,858
frt érték, melyből a tartalék alap: 9702 frt 27 kr.

A losoncz Árvasszéknél a beadványok száma 186.
Hátralék 73. Árvavagy 36,066 frt.

A tanügyi eskély számú beadvány közt külf-
gyelmei költő egy sem volt.

Adóügy. Az adófelügyelő jelentés szerint a múlt
év hason havához képest 2900 frt visszaesés mutatko-
zik. Az adó kivételek már megtörténtek, s a felszól-
amlások elintézésére május hó 25-ke van kitűzve.

TÁRCZA.

Epigrammák.

„Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci.”

Horatius.

„Kétszázötöt az az, ki vagyill a széppel a hasznost.”

T. Á.

Egyesült erővel.

Bár kicsiny a csomoly s egyedül bár gyöngy, de sok-sok
Már csomolytyal együtt vajmi hatalmas, erős!
Oh magyar, a ki hasznó eszeret, hád abban az ádás
Visszavonul a egyedül! A hasznó így lesz erős.

Mértékletesség.

A ki vidám, cseles, mértékletes ádó ember,
Annál ritka eszt doktorai látogatás.

Nincs ör a természetben.

(Egy falánk gulyhóknak.)

„Természetben nincs ör!” E tant bizonyítja csupán csak
Mindenkor toll szót: fűd ör más bizony!

Kora vénység.

Nincs annál szomorúbb tünemény, mint látni egy embert
Élőnek tavaszon állni a tél közepén.

Auri sacra fames.

Jó, hogy nincsen arany, hogy van az emberi vérben:
Mert embervértet folya szüntelen a harc.

Halálok.

Nem tudom én, a halál a művészt mért fölti kaszával,
A mivel őlti székelt, az: Venus, orvos, Ital.

Egy segérségi erővel.

Düggendeg volt és mégis nyomorogva nyomorgott.
Mért? Mivel ő volt a csiga s a pénz az ár.

Nőkönyv.

Elveszt soknak eszt a bor, ámdó sem egynek a vis is.
Mely vis az? kérdő. Női könyvük vis az.

A igazság sorsa a földön.

Beh, ki tisztán, nem bírdó szék tégd, igazság!
Beh bírdó, de azt ténis vajmi csó!

Népmondák.

Ast, mit a nép gondol, mit eszt, mondába takarja;
Ámdó az eszt-szék áttér a munda kód.

A sziv.

Ha elvitatagá vált a világ neked, akkor a szivéd
Légyen oázis, a mely tégedet ádótt, ádótt.

Amiél, diem perdídi!

Elvesztettnék tartó a nepet Tibus-ol, a melyben
Más emberrel jót teni nem ityekszél.

Jövendőtlés.

(Vé.)

Vámsi Ödön! Nem meretem őt, s ő se engem,
de azért én még sem lezok apácsa. Szép ember, tár-
sadmái állása megfelel az én igáyaimnak, neki sincs
kifogása az én személyen ellen, meg van elégedve a
tenki birtokkal amit papa menyasszonyi hozományul
nekem ad s kés a parthio igaz, hogy én eddig azt
bírdó, ha én nem szereten is őt, de ő szeret engem,
tegnap azonban kiábrándított egészen. Elmondá, hogy
szeret egy leányt már évek óta, de eszerelm nem vi-
szonostatik, mielőtt nyilatkozhatott volna előtte a le-
ány nyomtalanul eldönt kirából a egy év óta semmi
bírdó sem hallott földie, ő szereti azt mondja szivének
minden dobbanásával, de azért nőül vesz engem, ha
már nőülvise kell, mert ő mégis jobban tetszem neki,
mint más s én nyugodtan bírdó jövömet rak, ismerem
jellemét, szivét, tudom hogy nemazabb ember nála
nincs a világon.

Róza egészen vígan aita elő beagadót. Magával ru-
hája igazgatásánál lévőnel foglaltva nem volta ózra a
halálos sápadtságot, a rezketet, mely minden tago-
mat elszibhasztá.

Ez szomorú, igen szomorú édes bírdótn s te
meg vagy elégedve soraddal?

Épen úgy, mint te a tieddel, csak hogy míg te
barátodat, fájdalomdat a csendesség s visszavonultságba
akarod temetni, addig én a zajos élet folytatásában
fogom a vigaszt férjem földén maglálni. Különböző

színesedő ugyan, de alapszában mégis egyenlő sora ju-
tott számunkra; majd megmutatják az évek, ki viseli
könnyebben? De ládó édes téged egészen elszomorítot-
talak, az imént mily nyugodt voltál, a te szomorú sor-
sod nem ígatott fel s most az eszemet hallva egészen
ki vagy kelve lényedből! Légy nyugodt és te erős va-
gyoz! A kitűzött órának vége, lsten veled! Holnap
látai foglak! No ne sírj ne keseregj! PA!

S elcsietett.

Istenem, lstenem! vőlegény s más szeret; vajjon
el fog-e jóni? Nagyon fájna szívemnek, ha legalább
még egyszer nem láthatnám. Vajjon kit szeret? Mi-
lyen kedve is az, hogy két nő van a világon akik
ő nem szeretik. Hissz oly kedve, oly szeretretomlító,
hogy én azt bírdó, mindenkinek szeretni kell őt s
épen az nem szereti aki után ő sóvárog; milyen fur-
csán is van teremve a sziv „Ez téged szeretlek te
más szeretes, ahinek szíve tán imént másért dobog”.
Adj erőt édes jó Istenem, hogy el ne áruljam szívem
föltett titkát! Egy év óta vagyok s árdában, a can-
diditást kiállottam föllebbvalóim elégedettségre csak
még az egy órában a legutolsó órában ne hagyj
el, adj erőt! A fölkész csegedelmével itt az én eszt-
lambban fogadom őt; de ha el nem jön!

Halk kopogás hallatik az ajtón a szabad szóra
felnyitlik s ott áll a külsőben életem fénye, egyetlen
boldogságom: Ödön.

Sidonio! Őn itt? soraimnak nem akartam binni,
mit keres őn a helyen? adjon fölvilágosítást! Ha le-
velében hozzaabb határidőt szab, a látogatás órájáig
egy megőrdök, mag kell őrdülnöm! Őn menyasszony
s a falak között tölti napjait, nevezze meg vőlegényét.
Kis szobám falának egyetlen díszére, egy ében-
fából készült fölkötésre mutat.

Őn apácsa akar lenni, lstenemre az lehetetlen! Ne
beszéljenek erről Ödön, és határozatom s vissza

Mai számunkhoz föl s melléklet van csatolva.

Majer Iván által birt egyik női nemesi szülő hátrá lakos északkeleti részére nézve azon elvi jelentőségű határozat hozatott, hogy a végrehajtás ne a birtokos, de a telekkönyvi tulajdonos ellen fogantatásának. (A kérdéses szülő nincs Majer Iván nevére telekkönyvezve.)

Egy adóügyi kérvénnyel azon malitiasus jelentés tétetett, hogy a tiszorviki tanító se írni se olvasni nem tud. Vizsgálat lesz belőle.

Börtönügy. A b. gyarmati kerületi fogházban a férfi fegyencsek száma volt: 178, a nőké 16, összesen 194. A fegyencsek havi keresménye volt 402 frt 12 kr, melyből az államé 288 frt 25 kr, a fegyenczeké 114 frt 87 kr.

Az egészségügy a lefolyt április hónapban a jelentés szerint elég kedvezőnek volt kiűntetve dr. Kaczkovics Gyula főorvos által.

Es ellen felszólalt gr. Pejacevich Arthur b. tag, jelenlétében, hogy Ludányban és a szomszéd községekben a himlő járvány már 6 hét óta szedi áldozatait.

Felszólaltak még: Huszár, Reményfy és Sréter urak is, kik az egészségügyi viszonyokkal nincsenek megelégedve. Sréter Alfréd úr a kedvezőtlen viszonyokat részben annak is tulajdonítja, hogy több községben a vizek nincsenek szabályozva. Így pl. Mohora, mindaddig, míg vízei szabályozva nem lesznek, örökös félszke lesz a ragályos betegségeknek, míg Herencsénybe, hol a vizek szabályoztatnak, alig merül fel ragály eset.

Dr. Kaczkovics a ragályok gócpontjainak S. Tárját jelölte ki.

Egyelőre a bizottság csak gr. Pejacevich fel szólására reflektált, s Ludányba a szomszédos községekbe a járási orvost küldte ki.

Ütgy. Az utak jó karban vannak, a kavics szállítási teljesítették. A kálmán poltári út elkészült, s a járatok penzai úton is a munkálatok szép eredmény nyel folynak.

A kavics szállítási árlejtésekhez bizottsági tagul Reményfy József úr választott meg.

Huszár István úr felszólalt azon jogtalan és a kiváltságos orvostól sértő eset ellen, hogy Vácson köveset vámot is szednek. Tudvalevő dolog pedig az, hogy sehol a világon rosszabb kö burkolat nincs, mint Vácson. E tárgyban Reményfy József úr is felszólalt, s pártolván Huszár István úr felszólalását, a tárgyban Pestmegye alispánjához átírás menesztetik.

Posta ügy. A posta igazgatóság leküldte Erdő-Tarcsa község kérvényét, melyben az posta állomás felállítását követelték. E tárgyban az alispán is in tézkedett, s Veres János főszolgabíró vizálati jelentése alapján kimondotta, hogy közigazgatási szempontból semmi szükség nincs arra nézve, hogy Erdő-Tarcsa posta állomás létesítésék. A bizottságban a posta ellen szölkak Huszár István, Hanzsly László és Reményfy József urak, az utóbbi hangulatosan, hogy a községi posta mesterek kevés fizetésük mellett a sik-kasztás bűntényébe esnek, a börtönébe kerülnek, hogy továbbá ezen postamesternek értelmetlenségénél és tá-

sem lépek, sem léphetek, boldogtalan voltam nagyon amíg a gondolatra nem jöttem s azóta nyugodtság s elégedettség honol szívemben. Egy parányi. kéréssem van önök, azért kértem ide, nem haragzik?

Lecsoakat a legközelebbi székbe s hallgatással adta beleegyezését.

Róza az imént nálam volt mondám s egy pillanatra megálltam — Ödön észrevehetően összerázkódott — elbeszélte, hogy ő is — — — menyasszony, az ön menyasszonya, ennek tudatában nem szép tőlem önök s kérelmet intézni, de isten látja lelkemet, hogy es egy gyöngyösről már nem tudok lemondani. Ha más leány szeretett a családot, úgy boldog volt addig amíg szeretve hitte magát, de én soha egy percig sem szerettem, egy percig sem voltam boldog s ha most már némileg az vagyok, vasakaratom s istenben helyezett bizalmamnak köszönhetem. Bocssáza meg; Ödön szerénytelen kéresemel, bocssáza meg, hogy a nő legzsenitobb érzelmét a nőieséget sérttem meg s engedje meg, hogy egyetlenegy pillanattig boldog legyek az ön — karjaiban! Ástán nyugodtan lépek az oltár elé...

Ödön bozzám futott, letérdelt elé, átölelé térdemet, könnyeivel s csókjaival balmosztá el kezemet s boldog mosolylyal tekintett rám.

Tehát engem, engem szeretas ödes Sidoniems én értem akartad a gyász ruhát magadra öltetni! Ne tedd azt, lásd én téged oly forrón szeretlek, nélkülöd oly kietlen nekem az élet, hogy engem is örökre boldogtalanná tettél volna a lépésséddel, jőjj vissza, hagyd itt a gyászruhát, csak a fehéret hozd magaddal s engedd, hogy a koszorút én helyezzem homlokod fölé.

Szeretlek Ödönöm, szeretlek örökké, a tied vagyok, az akarok maradni. Istent voletok zárdai falak, komor gondolatok, én vagyok küztelek a legboldogabb!

Borostányi lelt.

jékoztalanrágónál fogva a levelek nem a rendeltetési helyre küldetnek, és van rá eset, hogy a levél egy hónap múlva kerül az illető kezébe (Az a jó, hogy a felhozottakra keves a konkrét eset.)

A posta felállítása mellett felszólaltak: Kövy Ti vadar, dr. Melieher Ferencz.

Sréter A. az alispán végzést látja helyesnek, hogy i. csak közigazgatási szempontból nincs az erdő tarcsai postára szükség.

A többiek kimondotta, hogy az erdő-tarcsai posta állomásra egyáltalán semmiféle szükség nincs, és így a község kérvénye nem pártolattik.

Ülés vége d. u. 2 órakor.

Erdő pusztítás.

II.

„Csaknem e képet látjuk végig vonulni az ó kor másik nagy népe Róma történelmében is. A régi Latium egyike volt a termékenységéről mesés hírű földeknek, amit abból is következtethetünk, hogy Schlosser szerint már a történelmi korszak előtt kétségkívül oly népességgel bírt az, minovel soha a rómaiak alatt és azután. Krisztus előtt 230 évvel Cato még dicséri e földek termékenységét, de már 300 év múlva Columella szájából ép oly szavakat hallunk, mint ha csak mostani magyar gazdáinkat hallanánk beszélni, a még csak félszázad előtt is kifogástalan termékenységű magyar alföld felett.“ Itt aztán leírja szerzőnk közép olaszország devastációját, ennek folytán a nép elszegényedését, elsatnyulását, s az éhezés miatt miként lett mindinkább lázongóvá.

„Hasonló tüneményt látunk ismétlődni Spanyolországban is Livius és Strabo magasztalja még Hispaniának kimeríthetlenségét, s a százszoros magot hozó Andalusit, melynek fegyveres erejét minden háboru csak nevelni látszott. E föld, mely a római császárság korában a Trajanok, Hadrianok és Marc-Aureliánok hazája, mely még az arab kalifaság korszakában III. Abderrahman (912. k. e.) alatt is Európa legnépesebb országa volt: csak délibb részein, melyet az arabok bírtak, 25—30 millió lakost számlált. Granada 50 ezer harczost bírt maga a csatatérre előállítani, s Cordova 212 ezer házával, 608 imolájával csaknem a mostani világ-város Londonhoz volt hasonló, a mint ez a század elején állt. Tarragona mely a rómaiak idejében csak második városa volt Spanyolországnak, akkor több mint egy millió, III. Abderrahman alatt 350 ezer, s most 15 ezer lakossal bír. Hatszáz évvel Abderrahman halála után Harrara az ország mezőgazdaszatáról szólván, már az élelmi szerek elégtelenségéről s drágaságáról panaszodik, melyet szerinte korántsem a tulzaporodás okoz, mert, mint mondja, „azon darab földön, hol előbb 1000 mór munkás keze szántott, most 500 keresztyén sem találja meg táplálékát“ tehát a népszám apadását, a talajkimerülésnek tulajdonítja. A későbbi századokban a királyok külfölből intézkedésekkel próbáltak azonban segíteni, de mind hiába! Végre is oda jutott a rómaiak ezen egykor oly dus gabonátára, hogy most a cataloniai mezők csak minden második, az andalusiak pedig csak minden harmadik évben adnak aratást, s az összes területnek csak 1/3 része mívelésre érdemes. Itt jegyzébe teszi szerzőnk az angol statit. közlöny után, hogy: „a római idejében az egész ország lakossága 40 millió volt, tehát esett egy □ mértfűre 4348 lélek, míg a század elején 84“ tehát körülbelül csak 1/5 része a római uradalom alatti lakosságnak, pedig az előtt még sokkal népesebb volt.

Itt kissé állapodjunk meg, s vizsgáljuk, keres-sük okát ezen megdöbbentő tüneménynek. Ime egy szép ország a mérsékelt égöv déli részén, az északi szélesség 36—43 foka közt, csaknem egészen körül-véve enyhe melegségű tengerekkel, melyekből felszáló tömördek vízpárát a szílek, bármely irányból jöjjenek, mindég felbe viszik. Csak É K irányban határolják a pirénei hegyek, a honnan ugyis csak a növényzetre ártalmas hideg szelek ellen szolgál-nak védelmül. A természet felruházta ezen országot mindazon jó tulajdonokkal, melyek szükség-ek arra, hogy az embereknek kényelmes és teljes jólétet nyújtó lakóhelyül szolgáljanak. Földje jó, ék-kajlata szelíd, enyhe és ninc benne afrikai hőség, sem nagy foku hidegek nem járnak, ez azon orszá-g a hol az „Eldorádó“ eszméje megszülethetett, „ott az erdőn, bokron, cseren alma, füge, szőlő te-rem, még pedig kevés munkával, mert nem szokott elfagyni soha, mégis 6—7 század alatt egy elnép-telenedett; ellenben China Ásiában a történezszer-Állítása szerint négy ezer é óta áll fenn egyen-lően boldog állapotban, s megsaporodott ugyan népessége, de azért termékenysége most is kitűnő,

s dacára annak, hogy a roppant nagy birodalom É. Ny. része zordon hideg, D. K. része nagyon is meleg; dacára annak, hogy földjének csak 1/5 része van mívelés alatt: mégis e század elején Galetti szerint 1200 ember jutott minden négyaszög mért-földre, kik nyugottan jól élnek, sem bent az orszá-gban nem lázonganak, sem külfáborut nem kez-denek, se tömeges kivándorlásra nem vetemednek.

Hogy honnan van ez a nagy különbség? ezen kérdésre me-felel a climatologia. Ugyanis Chiná-ban a föld nagyon régi mívelés mellett sincs ki-merítve, s climája nincs megromtva, mert a nép val-lásos kegyelettel viseltetvén a föld, a földmívelés, és az erdők iránt; nem pusztította el az erdőket, s a nagy birodalom 1/3 részit erdőségek borítják; ellenben Spanyolországban kiszarolták a földeket, s elpusztították az erdőségeket, e kettős ok miatt ki-merült a föld, megromlott a clima. Azt olvassuk könyvünk 99-ik lapján, hogy: „míg a 3 felől ten-ger mossa Spanyolföld partjain 23—30 hüvelyk esőt mutat fel; bent az erdőtenített Castiliai fensíkon alig van 10 hüvelyk“ tehát csak 1/3 rész. China né-mely tájain pedig 560 hüvelyk óriás magasra hág az évi eső mennyiség. Így lehet azt megérteni, hogy Chinában 2—3 hold föld terméséből tisztesé-gesen megél egy-egy család, mert némely vidékein kétszer aratnak egy évben, s szükségletök csak annyira szorítkozik a mennyiből, munka után, meg lehet élni.

Menjünk tovább: Franciaországról ezt olvas-suk a 102-ik lapon: északon Cherbourg tájékán az erdőpusztítások óta csak a baumonti kerületben 1826-tól 1856-ig 12 ezerrel 9600-ra olvadt a lakos-ság száma, délen pedig a bonvillei kerület főnöke 1853-ki jelentés: szerint a két havasi kerületnek, mely már is nagy kopárrá változott, 1890 tájáni 400 ezer lakosából növekedés helyett mostanra csak 280 ezer maradt meg, s felső-Provencez a mult szá-zad végén mívelhető földjeinek már felét vesztette, úgy, hogy a francia kormány kénytelen volt az 1860-ki július 18-ki törvényt hozni az erdősítés iránt s annak létesítéséhez oly erősen is hozzá fogni, hogy a következő 1861-ben 4640, 1862-ben pedig már 11,500 hectare, vagyis körülbelül 27 ezer hold volt erdő-nek beültetve,“ és ez évről-évre folytatattik sza-kadatlanul.

Afrikából is érdekes adatokat hoz fel ezen tárgyra nézve

„Délafrikában Fritsch tanár 3 évi utazása alatt (1863—6) mindenütt azon tapasztalatát hallotta a bent lakóknak, hogy mióta a betelepülő gyarma-tosok nagy mértékben pusztítják az erdőket, azóta az előbbi gyakoribb és egyenletesebb leverődés (essőzés) helyett hosszasi ideig tartó szárazságok, ezek alatt csaknem kiálthatatlan hőség, majd egyszerre erős záporok lettek uralkodóvá“ (l. 104. l.)

„A datolyaerdők pusztítása után szárazságnak indult Nilus-völgyön 3 év alatt sem jött egyszer eső, most 20—30 millió fa s néhány négyszög mért-földnyi sóscsatorna óta 30—40 esős nap esik egy évre s általában már is annyi esője jár, mint Né-metországnak.“ (l. 100 l.)

Amerikából is számos adatot emlit e könyv, melyben hiteles számokkal mutatja ki, hogy a hol az erdőségeket nagyon kipusztították, a hajdani mesés termések rohamosan csökkennek.

De felesleges lenne több példát részletesen elő-hozni, az eddig felhozottakból is eléggé kitűnik, hogy a hol az erdőségeket tetemesen kipusztították, ott mindenütt romlás, pusztulás következett be. A pusztulás okait némelyek más tényezők be-folyásának is tulajdonítják, például Spanyolország romlását, elnéptelenedését annak tulajdonítják, hogy a lakosság egy nagy része kivándorolt Amerikába az odahaza maradtak örökösen lázonganak, s bel-háborukban emésztk, pusztítják egymást. De épen abban rejlik a dolog facitja, hogy miért vándorolt ki a lakosság nagy része, s miért lázong örökösen az otthon maradtak egy része?

Emberi természetünkben van az, hogy elősze-retettel viseltetünk s ragaszkodunk azon földhöz, a hol születünk, s a hol a gondtalan, boldog gyer-meki és ifjui kort eltöltöttük, ahol anyai nyelvün-kön imádkozhatjuk Istent a közös imaházban, a hol lakos társainkkal is anyai nyelvünkön beszélhetünk s nagy ok nélkül nem hagyja azt el senki, hogy más világtájra, más idegen nép közé menjen más hazát keresni, melyről azt se tudhatja előre, hogy képes less-e ott megkeresni mindennapi kenyerét s képes less-e hozzá szokni az idegen éghajlathoz, idegen szokásokhoz? A kik pedig odahaza marad-tak, azok nem lázonganak, s belháboruk veszélyének nem teszik ki magokat ha nem hiányzanak nekik azon eszközök, melyek a test táplálására s a lélek nyugalomára szükségesek. Politikai s társadalmi ok ok

Folytatás a mellékletben.

is előidézhetik ugyan a belháborukat, de az utóbbi századokban már az olyan háborúk veszélyét kiheverti a nemzet, ha az őt tápláló anyaföld és a hazai clima nem lett megromlva. Ott van élő példának Franciaország, mely a nagy forradalomban 3 millió, a vendéi polgárháború pedig 1 millió felnőtt embert semmisített meg; mégis a forradalom után 23 év alatt helyre lett pótolva azon számbeli nagy veszteség.

(Folytatás következik.)

A védhimlőoltás.

Gr. Pejacsevich Arthur közigazgatási bizottsági tag és a legközelebbi máj. 16-ki közigazgatási bizottsági ülésen erőlyesen felelőlt azon, fájdalom, szomorú egyben, hogy Ludány, Halász, Piliny, Endrefalva, és több községben már hat hete dühög a himlőjárvány, s hogy ezen községekben a kis gyermekek halálzápa nagy arányokat öltött.

Mintán ezen bajmegyékben általánosnak tekintetű, idősebbeknek találjuk, hogy ezen járványról és főleg ennek elűzése, a himlő oltásról közelebbiről foglalkoznak.

A védhimlőoltás haszna feletti százados harcunk ma sincs még vége. Vannak orvosok, a kik ma is tagadják a védhimlőoltás hasznos voltát, sőt egyenesen kárhóztatják azt. Magyarországon is nagy port vert fel egy székesszékharvári orvosnak nyilvános küzdelme ez ellen. A ki 100 aranyat is felajánlott olyan műre, a mely bebizonyítja a védhimlőoltás csodaszerepét. Azt mondják, hogy ez az ajánlat oly ügyesen van szerkesztve, hogy a száz aranyra még Póór orvos tanár sem tehetne rá a kezét, a ki pedig nagy védelmesítője az oltásnak és statisztikai adatokkal kézzelfoghatólag igazolhatja a védhimlőoltás jótékonyosságát.

Egyébiránt a történeti adatok azok, amik legszembetűnőbb teszik az oltás csodaszerepét.

A hólyagos himlő régebben a legfélelmetesebb betegségek közé tartozott, egyrént annál a rendkívül öldöklő pusztításnál fogva, mellyel a járvány a lakosság közt dúlt, márént pedig azon elűző következményeinél fogva, melyet az e betegségből megmenekültéknél igen gyakran hátrahagyott. A rómaiak még nem tesznek említést a himlőről; a kínaiak közt azonban már Kristus előtt uralkodott. Európában Kr. után a IV-ik században mutatkozott először (állítólag Mekka ostroma alkalmával az arabok által hozott be). Magyarországon 1575-ben jelentkezett először, s nemely helyen a népnek egyharmadát kiirtotta.

E század kezdetéig annyira elűző módon pusztított e baj az egész világot át meg át járva, hogy nem csoda, ha az orvosok minden igyekezete oda irányult: évszert találni e baj ellen, mely annak pusztításaitól megvédje az emberiséget.

Már a régebbi időben fogantatva vettek egy eljárást, melyet variolatio-nak neveztek, s a mely abból állott, hogy a valódi emberhimlő anyagot egészen emberbe oltották. Későbbesett dolog volt bár az, mert nem volt semmi biztosíték arra nézve, hogy a beoltottnak nem fog-e a himlő a legerősebb mértékben kitörni. Ráttérbe szorította ezt az u. n. vaccinatio a mai tehénhimlőoltás, melynek megalapítója Jenner angol orvos (1749—1823) volt. A tehénknél szintén előjön a hólyagos himlő, innen származik a tehénhimlő elnevezés. Jenner megfigyelte, hogy az olyan emberek a kik véletlenül tehénhimlő által ragályosodtak, az emberhimlő járványtól megkímélve lettek, jóllehet himlőbetegségnél a ragályosító veszélynek tetűk ki magukat. Erre alapította eljárását: és oly egyéneket oltott be az emberhimlőből vett nyirkkal, hogy bebizonyítsa, miniszint fogékonyaságukat az utóbbira elvesztették. És a bizonyítási eljárás sikerült is.

Jenner az első védhimlő oltást egyik emberről a másikra 1796. május 14-én hajította végre. A tehénhimlő ragályanyaga enyhébb, mint az emberi himlő. Bizonyítja ezt azon körülmény, hogy a tehénnél helyben köve jelenik meg, míg az embernél az egész test megtelep; továbbá hogy tehénhimlő beoltásánál az ember megbetegedése sokkal enyhébb, mint az emberhimlő-nyirknál, és végre a tehénhimlő anyaga nem illik mint az emberhimlő, hanem csak a felbőrtől lemosottaitott bőrrészetten fogamzik meg. Az oltás által elért eredmény olyan maggyószó volt, mely annak gyors terjedését indokolja.

A ragály iránti fogékonytalanság újonnan oltottnál az oltás utáni 8—9-ik napon kezdődik.

A védhimlőoltás behozatala óta a himlő kevésbé elterjedt, mint annak előtte. Míg a múlt század végén 40 orvosok (Szárazfalva sat.) azt írhatták: az emberiségnek tizenkettő részét tönkre megy a himlő által, — addig a halandóság száma ma már igen megváltozott. És éppen egy a mint a halandóságra csak kevés a befolyása, a himlőoltás haszna még a megbetegedés számában és jellegében is nyilvánul. Általában

véve kétségtelen, hogy a nehéz esetek gyakrabban fordulnak elő be nem oltottaknál, míg a könnyebb esetek gyakrabban mutatkoznak beoltottaknál, mint be nem oltottaknál. Az oltás véderejének hatáma azonban nem örökös, hanem egy bizonyos időhöz van kötve: a tapasztalás azt bizonyítja, hogy ez az idő általában véve legfeljebb 10 évre terjed. Mentől inkább állapi valaki ezt a határt, annál nagyobb lesz a himlőre, és a megbetegedettek halálzápa száma. Ez áll főképen az első 30 életévre, míg későbbben a ragály iránti fogékonyaság — úgy látszik alább hágy.

Tanácsos tehát a tíz évi védidő után az újra oltást igénybe venni. Ennek folytán, mert az első oltás rendszeren az első vagy második életévben hajtatik végre a német védhimlőoltási törvény elrendelte, hogy az újra oltásnak a 12-ik életévben kell megőrtetni. A gyermekeket egyébiránt már az első időkből be lehet oltani, minden haj nélkül; 4—5 napos csecsemőket oltottak már be a legcsökélyebb káros következmény nélkül, és a himlőjárvány kitörése esetén, igen helyesen cselekedünk, ha nem halasztgatjuk soká, mert a tapasztalás szerint az első és második életévben fordul elő a legnagyobb halálzápa e betegségben. A legjobb idő az oltásra az első hat hónap, tehát a fogát-törését megelőző idő.

Az újraoltásnak kedvező eredményét fényesen igazolják a hadseregnek összeállított kimutatások.

A védhimlőoltás elleneségeinek egyik legkedvesebb vádja: a betegségeknek az oltás általi lehető átvitele. Ha a nyirk, mint ez ennek előtte általánosan gyakorlatban volt, egy emberből kivéve, a másikra átvitelt, akkor kétségtelenül meg volt a lehetőség, hogy azaz együtt kóroanyagok is átvitelhetők; főképen gümőkór, görvénykór és bujakór. Tényleg és bebizonyíthatólag fordult elő ilyen uton kóroanyag átvitel, de az ilyen eset rendszeren az oltó tévedésén alapult, a mely teljesen kiküldhető és ennek folytán a törvényvel jón megérdemelt összekötésbe. Kimerítő kísérletek egyébiránt azt mutatták, hogy a betegségek sem vitetnek által, ha csak is tiszta nyirk vétetik ki és oltatik be, hanem csakis akkor, ha emberi vértől van keverve. De a veszély meg van, éppen ezért győkezes segélyről gondoskodtak.

És ezt a segélyt megadta az u. n. vaccinatio animale, t. i. az az eljárás, a melynél himlőnyirk oltatik be a tehének vagy borjúk tőgyére, hogy onnan oltóanyagot nyerjünk az emberek számára. Az ez által létrehozott valódi tehénhimlőből oltatik be az állati nyirk vagy egyenesen az ember karjába, vagy pedig finom ávagosvecekébe szivatik fel és úgy küldetik széjjel.

Ilyen oltási kísérletek már több év óta törtettek, de rendszeren dughá dőltek a külső nehézségek miatt, és csakis az utóbbi években sikerült nagyobbcsomó oltóintézetekben nagyobb mennyiségű nyirkot előállítani. Ez idő szerint annyira haladt a dolog, hogy ma már tömeges oltásra is elegendő anyag áll rendelkezésre. Az az előny is van mellette, hogy kétségbevonhatlan biztonsággal meg lehet győződni arról, hogy az állat egészen volt e, nehogy az mondattathassék, miniszint az ragályos bajban szenvedett. Meg van ugyanis a lehetőség, ha a nyirk kiszedése után az állat levágatják és görőszóval megvizsgáltatik, a mi bizonyára elegendő biztosíték.

Ezen elővigyázati óvintézkedések mellett remélni lehet, hogy az oltás elleneségeinek támadásai végtére is megcsúsznak, azok pedig, a kik határozatlanok vagy kétkedők, nagyobb bizalommal lesznek az oltás áldásos intézménye iránt, mert ma már nemcsak a himlő ellen küzdenek az oltással, de a veszettség — sőt legújabbban a cholera ellen is.

Tanúgy.

A nógrádmegyei tanítótestület „füleki köre“ 6. év május hó 6-án tartá tavaszi ülését Salgó-Tarjánban, mely alkalommal egy igen sikerült előadást hallgatott meg Svebia Lajos a. tarjáni vasgyári tanítótól, mely a beszéd- és értelemgyakorlatok alapján a levegőről tartatott.

Érdekes volt látni, mint iparkodtak a tagok múlt évi hátrálékait kiigyezelíteni, mintán az új alapszabályok értelmében az előző évről tagsági díjjal hátrálékban levők szavazati joggal nem bírnak.

Élénk eszmecsere folyt „az ismétlődő iskola miként vezetése“ fölött, melyből kitűnt, hogy eddig az ismétlődő iskola a legtöbb helyen csak vasárnapi iskola volt, s a kör megállapodására jutott, hogy az ismétlődő iskola csak úgy felelhet meg eszéljának, ha a törvény által előírt, nyáron 2, télen 5 órán szigorúan megtartatik; ha a tanulók 3 csoportba osztatnak, u. m. kezdők, haladók és haladottakra, ha a főszó az írás, olvasás, számolás és gazdaságtanra fordítatik. Szükséges ezen kívül egy olyan olvasókönyv, mely a többi tárgyakból azokat öleli föl a melyek az életben leginkább hasznára válnak a polgároknak.

Háttányosnak tartja azonban a kör hogy a tanítók az ismétlődő iskolai oktatásért méltányos díjazásban részesüljenek s ez úgy volna elérhető, ha a munka arányhoz képest a tanító rendszeres fizetésének 20% díját kapná ezen ülőn oktatásért.

Örvendtes tudomásul szolgált, hogy az egyetértő ügye már rendezve van, s a kör részére már megérkeztek a könyvek, s a kiköléselőzetére vonatkozólag külön szabályzat dolgoztatott ki.

A bíráló bizottság kidolgozása végei pályatételnek kijelölte: a méltányosságot, a helymennyiséget és rajz alakok összeállítását. A kör a következő tételt tűzte ki: „Miként honosítható meg vidékünkön a helymennyiség?“ A dolgozatok f. év szeptember 1-ig a bírálóknak nyújtandók be, s a legjobbnak ítelt munka 1 db. körmozdi arany jutalmat nyer.

A kör számadása és költségvetés előterjesztésekor kitűnt, hogy vannak többen a tagok között, kik több évi tagsági díjjal hátrálékban vannak; mintán azonban igazolva lett, hogy a hátrálékok oly csekély fizetéssel bírnak s oly viszonyok között vannak, hogy a hátrálék rajtuk be nem hajtható: a kör ezen hátrálékokat, mint be nem hajtható követelést törölte.

Az ülés délután 1 és fél órákor végződött már t. i. a hivatalos oldala, mert ezután a vasgyári kaszinóban későbbre gyűltek egybe s régi szokás szerint a ki ismételt mondott, fizetett 10 kr, a ki nem mondott fizetett 20-at, s az orsz. árvaháza, ha nem is sok, de mégis valamiképp egybegyűlt. Vajha minden kör és minden egyet meghonosítaná későbbi alkalmával ezen szokást, a mely mulatságos oldala mellett szép haszonnal jár, mily szép összegt lehetne évenként így egybegyűjteni.

Koldsi János.

Tereke 1886. máj. hó

E hónap eleje ismét örvendtes eseményt emelt a terekei elemi népiskolának, amennyiben az az napon megtartott vizgán, a minden jóért, széppért, és nemessért lelkesülő, Huszár László az családjának női tagjai, ölkön a legeszebb keresztény és hűségnyi érdemekben bővelkedő családanyával, oly érdekeltiséget, és kedves lecserkedések által a gyermekek szívét megnyerő, részvétet tanusítottak, hogy ez által nem csak a jelen levőket a legnagyobb hála lekötelezték, hanem, csak értől, s a legcsökélyebb iskolai mozzanatra kibátó érdeklődések által az iskolágynek előmozdítására nem csekély buzditást szolgáltak. A legszigorúbb lelkiismeretességgel lefolyt vizgának az volt eredménye, hogy az írásban, olvasásban, és számadásban kitűnt tanácsok közül, Huszár László édes anyjának néhai migas Bernáffy Ida bárónőnek végredeleste értelmében, négyen 6 szét forinttal egyenként, a tanító pedig 32 szét forinttal megjutalmaztatott. Az áldott emlékű megöltnek ezen nagylelkű intekedése, s ténylem erőnyait örökölt övének a tanúgy körüli buzgólkodása és érdeklődése pedig a legcsökélyebb legkorábbi házastársra indítja a nyilvánosság terén is, ezen köszönetnek örök hála lekötelezett szőlőit.

(S. A.)

Gazdaszat.

(Meg kell menteni a magyar gazdaságot.)

Am becsüljenek a világra eső műveltséggel elöltöt bölcs urak a magas politikáról, és tépják a pártok az egymás háját, de ha a gazdaság jövedelme nem lesz, akkor elűhet a magas politika, mert be fog bizonyulni, hogy a földmívelési ügy az első, a minthogy a föld az alap, s megmivelt az államot az életszerkesztés. Ezt a kormány körében éppen úgy észlelik és érik mint magában a gazdaság körében, a mi jót hasznosít és kivihetét proponálnak, a kormány ha csak tehetőségében áll hát megtenni.

Nem régebben a „Nemzet“ kikelt „gazdasági válság“ elnevezés ellen, és ezen elnevezés elnevezésének veszedelemes tulajdonságát magyarázta, felhozván a többi közt azt is, hogy ez a kifejezés nagy halálával van a sok nyomasztó körülményben a „válság“, elnevezés is hozzájárul.

Van benne valami igaz, ha nem sok is. A hitelnek igen félték természetű van, s a legcsökélyebb sörj is megriasztja, de ha észreveszi, hogy a sörj árszámánál nem egyéb, ismét elő bujik rejtékből, s így dacára hogy a gazdasági válságot világszerte elnevezik, a vak láma nem savora meg a realia hitelt, s a mi kicsiny a gazdaság eddig volt, az most is megvan. Nevezem pedig a „válság“ hirt ma még vak lármának, és menten is meg a temető attól, hogy válság legyen, de másképp meg nem tagadható, hogy mint gazdaság, igen megromlott állapotban vagyunk s ha e megromultság fokozódik nagyon kifejlődhetik válság. Amde ha ébren tesszük, ha a bekövetkező „válság“ veszélyével szemben ideje korán felügyelkeztünk, s jöjjön a minék jönni kell, de becsülket késztetelnél nem talál, hát meg fogjuk magunkat védelmezni. Hanem erről most kell gondoskodni és nem a veszély pillanatában, s mintán a magyar gazdaságunk jó nagy része áll úgy, hogy a tavalyhoz hasonlít egy vagy két év tönkre tenné, am nem kell esztendőig tervegeztünk, hanem „Gecagt, gethan“, — hozzá kell fogni a dolgot.

Az első ponton már egy is keresztül estünk volna Ki van mondvá, és általánosan el van fogadva az a hit, hogy pusztán gabonatermeléssel tartani nem lehet. És mintán ez ki van mondvá, és el van fogadva, remélem nem azért lett kimondva, és elfogadva, hogy most aztán megálljunk, s azaz, hogy a baj konstátálva van, meg legyünk elűgedve. Hanem igen is előra

tehat, és meg kell teremteni a mellékjöveldelmi ágat, mint a len és kendertermelés, selyem és állattenyésztés, halászat, a gazdasági gyárak felállítását és a többi. A kormány hasonlóan köre az ő közgei által és álljon a gazdaságosság élére, mert különben az egész jól nem lesz semmi. A gazdaság csak beszél, beszél és beszél, de hogy valamit tett volna, nem igen van róla tudomásunk. Hanem igen is, ha azt akarjuk, hogy a gazdaságosság érdekében valami létesüljön, mindent és mindenben a kormánynak kell élére állnia.

Mert hát beszéli a gazdaság, hogy ez kellene meg az kellene, felolvasásokat tartat, meg is fizeti, csak hogy ha a dolgok élére ember nem áll, hát itt ugyan beszélt és felolvashat, de hogy eredményt is lásson, alig hiszem.

Kellene tehát a len és kendertermelés, állattenyésztés és a többi. Ki van mondva, hogy ez kellene, meg fel is lesz olvasva a gazdaságban, csak méltóztatnának majd megfigyelni. Meg az is ki van mondva, hogy mindezekhez pénz kellene, de nincs, meg az is ki van mondva, hogy gazdaságszerűen hitelt kellene, az érdemes „Lloyd” még azt is elméltőztetett mondani, hogy miért nincs, csak hogy érdemes „Lloyd” prodromusa beszélt és nem volt mindenben igaza. Aztán felméltóztattak szőlési vaskalapos pénzüembereknek és alohemistáknak állítván, hogy a gazdaságszerűen nem lehet hitelt, s a ki azt állítja hogy lehet, azaz alohemistáknak nem ért. És ezek a vaskalapos pénzüemberek elhitetik magukkal, hogy az ő fejük káptalan, s a mi nekik eszébe nem jut, az másnak se juthat, s Jézus Krisztus, mivel a teológiát nem értette, hitújító nem lehetett. És azért a föld mégis mozog, és azért a véletlen sokkal több találmányt hoz létre, mint a szakértelm és találékonyág kétféle: az egyik teremtő a másik pedig alkalmazó erő. És így nem mondhatja el magáról egy vaskalap se, hogy a mi ő alatta meg nem fog, az nem foghat meg sehol, s hogy a mit ő fel nem fedez, azt nem fedezni fel senki.

Eppen ezt mondhatjuk a gazdaságosság hitéről. Kimondhatjuk és kimondjuk bátran, hogy a kereskedelem a gazdaságnál mivel sem realitább, s hogy a kereskedő fizetőképességét, meg a gazda fizetőképességét egyedül az teremti: mert a kereskedőnek pénzüenst az ő kezében van, s a míg magának hitelt nyit, azt a hitelt a gazdaságosságtól elkárja, s mikor ő ezen a módon fizetési képtelenné állítja. Pedig ha a magyarországi kereskedők létező vagyonát a magyar gazdaság vagyonával összehasonlítanók és azt kutatók, melyik részen több az adósság? Hát én azt hiszem hogy a vagyonos aránylag a kereskedők adóssága sokkal magasabbra rugna. Amde van kereskedelmi bank, van iparbank, mely a kereskedelmi és ipar érdekeit támogatja, de ugyan a gazdasági bank hol van?

Meghívás a „nógrádmegyei nemzeti intézet” B. Gyarmaton 1886. évi május hó 27-én délután 5 órákor a megyeháza kistermében tartandó rendes közgyűlésre. A közgyűlés tárgyai: a) a választmányi jelentés, b) az 1885. évi származás és 1886. évi költségvetési beszámoló megvitatása, c) választmányi javaslat Gonda Károly halálai utolsó kívánságai tárgyában, d) a kilépő választmányi tagok helyettesítéséről, e) nemzeti indítványok tárgyalása, melyek legalább 3 nappal a közgyűlés előtt írásban bejelentettek.

Kelt B. Gyarmaton 1886. évi május 16-án.

Elnöki megbízásból
Baintner Arnold,
jegyző.

Városi közgyűlés. B. Gyarmat városa e hó 21-én érdekes közgyűlést tartott: Reményi Károly bíró elnöklése alatt, ki is visszaemlékezvén Milovan János képviselő tag elhunytára, érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítteti indítványozta. Az indítvány egyhangúlag elfogadott. A megválasztott tagok helyek Simko Frigyes és Manóssy Alajos póttagok behívásával betöltöttek. A város főúr az alispán azon határozata ellen, mely számvetési díjakra 25 majd 45 forintot követel a várostól, fő fontosságát érdemel azonban azon intézkedés, mely a felvidéki közművelődési egyesület tagjainak június 16-án leendő fogadtatására vonatkozik. A képviselő testület első sorban is egyhangúlag elhatározta, hogy az egyesület 100 forint alapítvánnyal lép be. Az egyesületet rendező bizottság is megalkottatott, melynek elnöke Reményi Károly bíró, tagjai: Aninger László, Baohár Gyula, Bodnár István, Deutah József, Elfer Ede, Elheniczky Flór, Feledi Henrik, Gazdik Lajos, Havas Gyula, Horváth Danó, Hottovitszky Károly, Kondor József, Manóssy Alajos, Molnar József, Nédics János, ifj. Sultz Lajos, Simko Frigyes, Szilágyi Mór, Ticsinitszky József és Weiss Salamon. Hivatalból tagjai: Opitz Károly rendőrtanácsos és Hummer Ferenc bizottsági jegyző. A közmunkahatárolásokok revizálására szintén bizottság küldetett ki. A hátrétek 2430 frt-ra rug. Ez után következett Horváth Danó követező indítványa:

Tekintetes képviselő testület! B. Gyarmat mint Nógrádmegyei székhelyének helyi és helyi közéletének előmozdítására, ezen igényekkel járó városi ügyek hova tovább nagyobb fontosságúknak látszanak.

De először e célból, a rendes ügyek gyors, pontos és szakértői ellátása is okvetlenül szükségessé teszi, hogy az intézőapparátus élén B. Gyarmat értelmi igényeinek megfelelő szakavatott, lelkiismeretes és munkás egyéniség álljon.

Azt hiszük, hogy ezen cseméket vesztőltek B. Gyarmat város községét akkor, midőn bíráját az értelem osztályából választá, s bizalmával Reményi Károly urat tisztelt meg.

Tekintve azonban, hogy a mostani bírói fizetés (500 frt) az ügyek, a kifejtendő munkássággal és az erkölcsi felelősséggel arányban nem áll; tekintve hogy ezen város anyagi ügyei erőlyesebb kormányzás és okosabb gazdálkodás mellett jobbra fordultnak, ezen indokolt folytán indítványozunk, hogy a bírói fizetés a mostani 500 frt 1000 frtra emeltesse, az e tárgyban kizárólag pótállásig, valamint a fizetéseket tárgyaló városi szabályrendelet új módosításával megteremtés és jóváhagyás végett Nógrádmegyei törvényhatóságban feltérjesszessék, s az emelt fizetés már 1. évi júl. 1-én kezdődjék létezők.

Ezen indítvány, mely Horváth Danó által előszó-

val is indokoltatott, bizottságnak adatott ki, szv. Burissz Mihályné azon szerény kérvényével, melyben néhai bíró férje 1. évi fizetését halálai utolsó kívánságaként kiutaltatván tartatja; ugyanezen bizottság lesz hivatalos bírói pénztárnok és orvos fizetés emelési kérvényére is a javaslatokat 30 nap alatt megtenni. Végül a városi adósságügy rendezésére Reményi József esetleg Baintner Ottó elnöklése alatt szakértőket küldött ki, névszerint: Elheniczky Flór, Elfer Ede és Feledi Henrik urakat s jogtanácsost Farkas Ferencz ügyvéd urat.

H i r e k.

Az igazságügyi minisleri tárcza nem maradt soká betöltetlen. Alig múlt el 15 nap Pauler halála óta, ő felsége sürgetősére, már május hó 15-én betöltve lett oly férfival, ki még csak kombinációban sem volt, s így mindenkit meglepett kinevezése. E férfit Fabinyi Theofil, kit a királyi kegyes öndes munkásságából szolgált ki, s helyezett a piros bársony székbe.

Fényes esküvő ment végbe B. Gyarmaton máj. hó 18-án. Ekkor vezette oltárhoz dr. Hermann Károly megyei 2. od. jegyző Szerényi Margit kisasszonyt, Szerényi Gábor b. gyarmati járási főszolgabíró úr kedves és szeretetreméltó szép leányát. Az esküvőre a násznép a szolgabíró úr lakásán déli 12 órákor gyűlekezett össze; fél egyre a fényes fogatok megindultak, s szép és impozáns látványt nyújtva értek a róm. kath. templomhoz, hol a násznépet nagy számú közönség vette körül. Az eske.ét Hottovitszky Károly plebános úr végezte, meghaltó szép beszédet intézvén a házaspárhoz. A násznagyok voltak Scitovszky János alispán úr és Ágoston József úr (Budapestről), nászasszonyok Scitovszky Jánosné sz. Sztányi Eugénia és Ágoston Józsefné sz. Kacskovits Hermin úrnők; nyoszolyó lányok Szerényi Irén és Gizella, Balogh Malvin és Pethecs Terike k. a.; vőfények: Baintner Arnold, Nagy Mihály, Hermann Gyula és Szerényi Zoltán urak. A legszebb és tartós boldogságot kívánunk az új párnak.

Hymen. Szurdusz István nyomdász, e hó 18-án esküvőit örök házastulást tartja. Mint értesültünk, az itteni állapotokról igen kedvezőleg nyilatkozott, amint rendben talált. Dr. Bernáth úr kör díját megvényekben folytatni fogja, s a többi kir. járásbírókat is átvizsgálja.

Személyi hír. Dr. Bernáth Géza kir. táblai bíró mint kormány biztos máj. hó 17-ke óta városunkban idős, hol a kir. törvényszéknél és kir. bírószéknél a szokások vizsgálatokat tartja. Mint értesültünk, az itteni állapotokról igen kedvezőleg nyilatkozott, amint rendben talált. Dr. Bernáth úr kör díját megvényekben folytatni fogja, s a többi kir. járásbírókat is átvizsgálja.

Főispáni bálra mely jun. hó 16-án fog; a felvidéki atyáinkkal tiszteletre megtartatni, közel 800 meghívó küldetik szét. A főispán egy kívánja, hogy a bálra mindazok, kik társadalmi állásuknál vagy intelligenciájuknál fogva igényt tarthatnak, kivétel nélkül meghívassanak. A bál igen fényes lesz, a különben is díszes nagy terem, a lépcsőház és előtér itt még soha nem látott fényben fognak uszni. Ezen fény azonban nem féltelvezhet senkit a megjelenésben, mert a főispán urak, de az intéző köröknek is egyenesen az az ohajta, hogy a meghívott családok holgy tagjai lebetölög egyeztetlen jelenjenek meg, s egyes családok, ezen amugy is szűk világban, emiatt ne csináljanak nagy költségeket. Ezen fontos nemzeti mozgalom ünneplőre rendezett főispáni bál a nemes és hazafias szívek összehozására, nem pedig a ragyogó drága ruhák bemutatására van szentelve! Ez alkalommal is megjegyezzük, hogy a belépti díjak teljes összeg a málnapataki kisedővő javára fog fordítottatni.

Sámszonházáról értesítik lapunkat, hogy az ottani evang. népiskolában f. hó 6-án tartották meg az évzáró vizsgát nt. Rutkay Sándor s. társai körlelkész elnöklése alatt és pedig minden tekintetben kitűnő eredménnyel. A 82 tanköteles gyermek mind megjelent a vizsgán s az összes tantárgyakból szabatosan és jó magyarázattal felelt. Túl csak olvasnak s az egyházi énekeket éneklék. Hiessük azonban, hogy a nt. lelkész, Vladár János volt eszperes, mint jó magyar hazafi, e tekintetben t. i. az egyházban is hoz be egy kis údvös reformot; nem kívánjuk, hogy rohamosan, de ópen a nép érdekében kell egyengetni utját annak, hogy mintán szívvel magyar, testtel is az lehessen. A jeles tanítót pedig Plachy Jánost, ki a fennebbi szóp sikert a magyar oktatásban feltűntető, ajánljuk a megyei tanfelügyelő ur méltányol figyelmébe.

Szalay László Budapest kerületi távirat igazgató f. hó 17-én délelőn váratlanul Balassa-Gyarmatra érkezett az itteni hivatal rovincsolása végett; nem talált semmi hibát; de neki is azonnal szembeötlött a távirat-oszlopok (a vezeték) azon hibás elhelyezése, mely a főutca sarkától a Zirda utcán át az előfák között, a hástulajdonosoknak is sok bosszúságot okoz, és mintán az akadályok a vonalból elhárítandók, a fák csonkítása által szépségetileg is károsok. A derék igazgató, ki még aznap Lomnecra folytatta útját, készségét jelenté ki arra nézve, hogy a mennyiben talán a hástulajdonosok kérvényét folytán a város képviselő testülete más alkalmasabb utat jelölne ki a vezetékre, azt a jövő évi vonaljavítások alkalmával figyelembe veszi.

Kirándulás Hercules fürdőbe Orsovára és Ada Kaleh és Kasanba. A budapesti városi mozejegy irda által püsküdi buncpekalkalmával f. hó 6. junius hó 12-én az osztr. magyar államvasut társaság Bpest Áll. lo. g. sa. ról társas kirándulást rendez különvonattal a Herculesfürdőre. — Innét azután kirándulások történnek a vízeséshez, a csorice magaslathoz, a maga Domog-lethez és a fehérek kereszthöz, mely után a fürdő dísztermében hangverseny és tánczkoszoró tartatik. A következő napon indulás különvonattal Orsovára, ott a koronakápolna megtekintése, melynél a „magyar dal-kör” és az „orszvai férfi dalgyűjt”, valamint a katonai zenekar előadásokat tart. Innét hajóval a regényesen fekvő Ada Kaleh szigethez, azután vissza hajóval Orsovára, Orsováról kirándulás hajóval a természeti szépségekben fölulmulhatlan Kasanhoz, hol a katonai zenekar és a két dalgyűjt által előadások tartatnak, azután a Széchenyi emléktábla, a veteráni barlang, a denevér barlang és pomykavári barlang megtekintése, innét visszautazás Orsovára. Indulás Orsováról junius 14-én este 9 óra 30 perczkor különvonattal, érkezés Bpest 15-én reggel 8 óra 54. perczkor. Ezen kiránduláshoz a budapesti városi mozejegy irdában, oly jegyek adatnak ki, melyek áraiban a vasuti menetdíjon kívül a kirándulással egybekötött programszerű ellátás elszállásolás és hajózási járó összes költségei már befoglaltatnak. Ezen jegyek árai a következők: I. oszt. 36 frt. II. oszt. 28 frt. A résztvevők kényelmes utazásáról, valamint kitűnő ellátás és elszállásáról gondoskod. oa lesz. Hogy a kirándulók esetleg hosszabb ideig is tartózkodhassanak Herculesfürdőben, megengedtetik, hogy a visszautazás bezárólag junius hó 25-ig s pedig bármely személyszállító vonattal, tehát gyorsvonattal is történhessék. Előjegyzések említett irdában Bpest (Mária Várisoutca Hungária szálló) bezárólag junius hó 10-ig elfogadtatnak, hol külön programok is díjmentesen kaphatók.

Azon mozgalom melyet Wagner István a b. gyarmati járás tanító körének elnöke a tanügyi kiállítás és a tanítói árvaázara való gyűjtés érdekében megindított, mint halljuk szép fejlődésnek indul. A buzgóbb s értelmesebb tanítók már is válogatják a kiállítási valókat s gyűjtönek az elhagyott árva részére. Ugyanis a kibocsátott felhívásra Benedikty János alsó esztorgályi tanító a 24-ik számu von 2 frt 80 krt gyűjtött. Adakoztak: Kubanyi lelkész 50 kr Benedikty János tanító 1 frt. N. N. 40 kr, Králik Máttyás 6 kr, Buhelt Ede 30 kr, Lóvy 10 kr, Batty Erzsébet p. m. 20 kr, Szvornik András 8 kr, Bereczki János 8 kr, Ham 10 krajczár.

Kutya rend Ezen elmarásos időben nem csoda, ha a legbűbb állatoktól, a kutyáktól irtózik az ember. Ha B. Gyarmaton minden oly haladásnak örvendene, mint a kutya szaporodás, akkor valóban jó volna. Annyi itt a kutya, hogy egy kis kutya adóval a város finansialis ügyeit is rendbe lehetne hozni. És mily különfeleség! Vanuk borjú nagyságúak és ökölöyi kicsinyeségűek. Ha be megy az ember a sűrűházba, először kutyával találkozik, ha a vendéglőbe beazól, ott a kutya, ha kávéházba nyit be, a kutya üdvözl. Kutya itt, kutya ott, kutya mindenütt! Az idők bizonyos rossz jelét látjuk ezen kutya világban. Ajánljuk a szájkosarat a rendőrségnek, illetve a rendőrség ügyel mébe és a kutya adót a szűcsvilágunk, és kérjük őket, ne vegyék ezen felsz. talánsukat kutyagatásnak.

Losonczi Thaly Zeigmond 1849—49 es ezredes, ki Losoncra ment fia Thaly Zeigmond Államvasuti vonatmozgósítási főnök meglátogatására, máj. hó 14-én 78 éves korában meghalt.

Üngyilkossági kísérlet. A bécsi lapok hosták azon minket közlebről érintő hírt, hogy Schöneigner Frigyes tiszthelyettes, szv. Schöneigner Frigyesné szül. Tölgyesi Matild úrnő hercezi birtokosnő fia meglötte magát. A horasztó tett elkövetése után másnap ugyan csak a bécsi lapok hosták, hogy a szerencsétlen alig 20 éves fiatal ember, dacára hogy háromszor lött magába, nem halt meg, sőt hogy élete minden bizonytal megmenthető, azonban a fejnek irányzott lövés pom. csak az orcsontokat zústa össze, hanem a szemeket is tönkre tette, s így ha fel is gyógyul, de világtalan marad. Az üngyilkossági kísérletnek indokul vizmazatlan szerelmi viszonyt hoznak fel a bécsi lapok. Schöneigner Frigyes ugyanis szerelmes lett egy magasabb rangu katonára tiszt szép leányába, ki az ifjú szerelmét nem viszonozta. Bizony sok szomorúságot okozott a szerencsétlen könnyelmű ifjú szegény anyjának és jó nőtestvéreinek.

A b. gyarmati áll. elemi iskola növendékei e hó 25-én a podluzsányi erdőben majlalt tartanak. Haláluk. Vlasics János az 50-es években sz. kir. járás bíró, utóbbi időkben b. gyarmati lakos és ügyvédsgéd 56 éves korában máj. hó 21-én eltemetett.

A losonczi tanító kör gyűlését máj. hó 3-án tartá Divényben Szeff János körlelkész elnöklése alatt. A kör tagjai, dacára a hideg, szeles időnek, szép számmal voltak ott jelen, köztük két ev. hitv. lelkész s azonfölül a divényi r. kath. eszperes plebános, főtisz. Spisak úr, több előkelő vendég és a losonczi áll. tanítóképző-intézet III. és IV. éves 18 növendéke, kik gyalog rándultak ki Divénybe. A gyűlés szokás szerint gyakorlati tanítással vette kezdetét, Moyses Ferencz, divényi tanító úr tartotta, bemutatván, miképen tanítja ő a magyar nyelvet tótanyanyelvű iskolájában. Az eredmény a legvérmesebb reményeket is messze túlhaladta; nemcsak pedagógiaiilag helyes vezetése, de valódi magyar hazafias szellemet és őszinte honszeretetet lehetett tapasztalni az iskola falai között elhintett magokként, melyek már a szegő talajban gyors fogamzást és szép fejlődést tapasztaltak. — Tanítás után az elnök megnyitván a gyűlést, a tanítás bírálatát majd a jkn. yvek felolvasása következett, miknek bevégezésével Szeff János, körlelkész, olvasa fel szakuzorú, terjedelmes értekezését a természetrajzi oktatás anyaga és módszere a népiskolában, kapcsolatban a mező gazdaság, házi-ipar és kézügyesség gyakorlásá-

val" című, a minisztérium által kiadott tétel felett. Az értékesítést élénk eszmecsere követte. Majd egyesült leltárjegyek és indítványok tárgyalása következett, melyek végzetével először a gyűlést feloszlatta. Ebből végezve a gyűlés tagjai és a képző intézet növendékei a divényi vármegyehoz rándultak ki, hol az ifjúság éneke után Moyses Ferencz ur olvasa fel a vár történetét, majd a romok megemlékezése után a szép kilátás gyönyörű élvezve, a megelégedés és nyert jó benyomások érzetével oszlott el a társaság.

Legtartalmasabb lap ma közölmények szerint a Pesti Hírlap melyben a komoly közleményeket a mulattatókkal találjuk vegyítve, kivétel nélkül minden nap, s ez képezi éppen felülnyét az úgynevezett lepedő-lapokkal szemben; mert benne megtaláljuk az országgyűlési tudósítást oly terjedelemben, mint a legnagyobb lapokban, de mellette ott találjuk az élések szellemes mulattatói különben, és Mikszáth Kálmán tollából, amivel aztán egy más lap sem dicsekedhetik; veszerkített a legkisebb publicisták írják a tárcát a legjobb írók és journalisták; nagy gondot fordít a szerkesztőség a hasznos tudnivalókra is, mely célra a tudományos apróságok a kortársi és mezőgazdasági mellékletek szolgálnak; azonkívül az előzetes minden héten külön szemelvényeket is kapunk. Valóban a hírlapvilág közönség nagy és örvendetes megszaporodásáról tanusodik, hogy annyit nyújthat egy lap heti 1 forint 20 kr-ért s negyedévre 3 forint 50 kr-ért, mely összeg a Pesti Hírlap kiadói hivatalának (Budapest, Nádas-utca 7. sz.) küldendő, a hol a hónap bármely napján kezdve elő lehet fizetni. A kiadói hivatal jelezni lapon nyílvánított óhajra bárkinek egy hétig ingyen megvárnyaszkodhat is köld.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetései rovatában közöljük az említett társaság 1885. évi szárszámadását. Ezek egy az

üzletforgalom terjedelme, valamint az elért nyereség nagysága, nemkülönben jelentékeny tartalomnak előrelátó és gondos gyűjtése és elhelyezése által elérték imponáló hatást gyakorolnak. Oly számokat találunk azonban, minők csak egy nagy arányú memszetési társaság képes kimutatni, mely a biztosítási üzlet összes ágait egyforma gondnal és szigorú összes műszaki eszközökkel felhasználásával val. A díj és illetékbevitel az összes biztosítási ágakban 14.064.237 forint 75 kr. volt; az elhelyezett tőkék 1.396.179 forint 12 kr-nyi jövedelmet hoztak. Az 1885. évi kifizetett 13.978.448 forint 351 forint 17 kr-nyi igényelt. E szerint tehát a Generali fennállása vagyis 1831 óta 54.150 károsesben 187.465.699 forint 68 kr-nyi kártérítést összeget fizetett ki, miközben csak hasznukra 98.566 károsesben 31.370.780 forint 93 kr-nyi összeg esik. A tiszta nyereség 1.341.583 forint 65 kr-nyi összeget ért el. Ebből a tulajdonképeni biztosítási üzlet csak 577.074 forint 80 kr-ért eredményezett vagy más szóval az összes forgalom mintegy 4%-át jövedelmezte, mely tény szölv bizonyítékát képezi annak, hogy a Generali díjtételén igen mérsékelt, míg kárbevitelén igen költséges. Az évi tiszta nyereségből 141.844 forint 65 kr. az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalékhoz, 348.622 forint 75 kr. pedig az ingatlanok tartalékához csatoltatott, mely javadalmazásokkal az első alap 937.419 forint 61 kr-ra, a második alap pedig 1.055.768 forint 40 kr-ra emelkedett. A díjtartalmak 1.308.258 forint 48 kr-ral szaporítottak és 21.384.831 forint 23 kr-nyi tekintélyes összeget értek el. Az intézet összes biztosítékalapjai 1.788.140 forint 38 kr-nyi gyarapodást mutatnak és 1885. december 31-én 13.279.016 forint 21 kr-ot tesznek, melyek a legmondosabban és a legjobb értékben vannak elhelyezve, úgy hogy még a legaggodalmasabb biztosított is biztonságát látni teljesen meggyugtathatják. Az összes díjtartalmak oly busz javadalmazása mellett a társaság mégis azon helyzetben van, hogy a 315 forint befizetett részvényre 310 frank vagyis 124 forint osztalékon aranyban fizet. Ezen körülmény, valamint a Generali köztudomású méltányossága, garanciát szolgáltatnak a mellett, hogy a társaságnak már is nagy arányú

üzlete még mindig fog emelkedni; de ezen haladás már biztosítva is van a társaságban levő a jövő években esedékes 22.438.112 forint 70 kr-nyi díjkötelezettségekkel a tüzbiztosítási ágban, valamint a 89.330.807 forint 12 kr. tőkebiztosítás, tüzbiztosítással az életbiztosítási ágban. A közgyűlésen a társaság tisztviselői is új választás alá estek és a társaság magyar igazgató tanácsosai Hegedűs Sándor és Korimics László urak egyhangulag újra megválasztottak.

Lelkészi-iktatás. Nagy Kőrösön e hó 16-án, a mult vasárnap iktatták be ev. lelkeszi állásába Kovácsi Kálmán lelkesz urat, Kovácsi József helybeli tanítónk egyik jeles fiát. A beiktatást végezték Rafanid-sz Bogdoszló lelti és Sárkány Emil kis zellei papok. Az isteni tisztelget kedélyes ebéd és táncmulatság követte. Ellenintézetes is volt, de ez a jó hangulatot éppen nem zavarta meg.

Árpa. A nógrádmegyei tagosított keresztül vitelől néli törvények értelmében osztályozott határok nyolcos osztályba; vannak megalapítva. A kis-ecseti határ a negyedik osztályhoz tartozik. Öt év előtt parlag, árok, és mindennemű tövisből állott e határ. Már 1885. évben Árpa terményeért Dr. Suhajda István a magyarországi kiállító bizottság bírálói által első rendű éremmel tüntetett ki. A brüsszeli kereskedelmi minisztérium megkeresése folytán a brüsszeli vegetáriai akademiához legközelebb kis ecseti Árpa is küldetett, hol az bizonyára kifogja Állani a próbát.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

H I R D E T É S E K.

ASSICURAZIONI GENERALI 1885. ÉVI MÉRLEGE

BEVÉTEL.				KIADÁS.			
A tétel neve				A tétel neve			
Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1885.)				Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1885.)			
Bevételek				Kiadások			
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Díjtartalmak a mult évről:				1. Visszontbiztosítási díjak:			
a) tüzbiztosítás	1904008.96			a) tüzbiztosítás	2281294.50		
b) szállítmánybiztosítás	109656.02			b) szállítmánybiztosítás	403517.31		
		304064.97		c) jégbiztosítás	666269.82		
2. Tartalmak oly károkról, melyek 1884. évi. 31-én még fenn voltak:				2. Károk:			
a) tüzbiztosítás	461721.25			a) tüzbiztosítás kifiz. károseszegek	2.641.528.13		
b) szállítmánybiztosítás	172857.88			tart. még ki nem fizet. károkról	419.410.03		
c) jégbiztosítás	1134			b) szállítm. birt. kifiz. károseszegek	574.461.92		
		641896.13		tart. még ki nem fizet. károkról	181.280.00		
3. Díjak a törlesztés levonásával:				c) jégbiztosítás kifiz. károseszegek	1.573.643.91		
a) tüzbiztosítás	6500127.08			tart. még ki nem fizet. károkról	3.537.31		
b) szállítmánybiztosítás	1394467.53						
c) jégbiztosítás	239560.97			3. Díjtartalmak 1885. december 31-én még folyó biztosításokért:			
		10100101.58		a) tüzbiztosítás	2000704.82		
4. Kötvényilletékek:				b) szállítmánybiztosítás	101928.92		
a) tüzbiztosítás	223462.80			c) jégbiztosítás	101928.92		
b) szállítmánybiztosítás	128993.97			4. Az év folyamán fizetett járulékok:			
c) jégbiztosítás	64164.71			a) tüzbiztosítás	617291.06		
5. T. f. elhelyezések jövedelme:				b) szállítmánybiztosítás	6421.08		
a) K. ekekre adott előlegek kamatai	3634.76			c) jégbiztosítás	1.29.62.47		
b) Állam- és közeletpapírok kamatai és osztalékai	217392.21			5. Kiszámlázott költségek:			
c) Kamatok váltószámlákból, folyó számlákból és egyéb	96322.99			a) tüzbiztosítás	1.25.19.00		
6. Nyereség-egyenleg különf. értékesítések folytán				b) szállítmánybiztosítás	1044.7.81		
7. Az állam és más értékpapírok többletérteke az 1885. dec. 31-iki árfolyam szerint számítva				c) jégbiztosítás	1044.7.81		
A tüzbiztosítási ágba befizetett és törlesztett biztosításban elért eredmények				6. Adók és illetékek:			
Összesen	29.085.67.19	30.406.10.18	13491453.05	a) tüzbiztosítás	23987.90		
				b) szállítmánybiztosítás	6513.97		
				c) jégbiztosítás	17137.64		
				7. A nyugdíj és előleg pénztár kamatai			
				8. Kétes követelések leírása			
				Nyeresség			
				Összesen	13.080.61.61	37.112.04.00	928069.61

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez — Életbiztosítási osztály. (1885.)				Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez — Életbiztosítási osztály. (1885.)			
Bevételek				Kiadások			
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Díjtartalmak a mult évről:				1. Visszontbiztosítási díjak:			
a) tüzbiztosítás	1813027.42			a) tüzbiztosítás	19011.43		
b) szállítmánybiztosítás	125701.53			b) szállítmánybiztosítás	19011.43		
		1938738.95		c) jégbiztosítás	19011.43		
2. Tartalmak oly károkról, melyek 1884. évi. 31-én még fenn voltak:				2. Károk:			
a) tüzbiztosítás	296100.88			a) tüzbiztosítás kifiz. károseszegek	13.264.76		
b) szállítmánybiztosítás	5172.5.44			tart. még ki nem fizet. károkról	32921.64		
c) jégbiztosítás	16121.84			b) szállítm. birt. kifiz. károseszegek	55249.21		
		353033.16		tart. még ki nem fizet. károkról	107276.41		
3. Díjbételek:				c) jégbiztosítás kifiz. károseszegek	132819.67		
a) tüzbiztosítás	12765.41.22			tart. még ki nem fizet. károkról	22823.67		
b) szállítmánybiztosítás	49112.67			tart. még ki nem fizet. károkról	17293.67		
c) jégbiztosítás	37153.63			3. Díjtartalmak 1885. december 31-én még folyó biztosításokért:			
4. Kötvényilletékek:				a) tüzbiztosítás	2000704.82		
a) tüzbiztosítás	100708.24			b) szállítmánybiztosítás	101928.92		
b) szállítmánybiztosítás	64164.71			c) jégbiztosítás	101928.92		
c) jégbiztosítás	404240.72			4. Az év folyamán fizetett járulékok:			
d) Folyó számlák kamatai	29901.91			a) tüzbiztosítás	617291.06		
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	271520.83			b) szállítmánybiztosítás	6421.08		
f) Kéltbiztosítási kötv. nyekre adott előlegek kamatai	112172.38			c) jégbiztosítás	1.29.62.47		
Összesen	100825.16			5. Kiszámlázott költségek:			
miből is levonva a tartalmak rendes jutalékát	77300.86			a) tüzbiztosítás	1.25.19.00		
marad	23525.30			b) szállítmánybiztosítás	1044.7.81		
7. Az állam és más értékpapírok többletérteke az 1885. dec. 31-iki árfolyam szerint számítva				c) jégbiztosítás	1044.7.81		
Összesen	22.010.2.31	42.196.10.18	2349667.41	6. Adók és illetékek:			
				a) tüzbiztosítás	23987.90		
				b) szállítmánybiztosítás	6513.97		
				c) jégbiztosítás	17137.64		
				7. A nyugdíj és előleg pénztár kamatai			
				8. Kétes követelések leírása			
				Nyeresség			
				Összesen	13.080.61.61	37.112.04.00	928069.61

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1885. december 31-én.				Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1885. december 31-én.			
VAGYON				TEHER			
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. A részv. nyereség biztosított adósságlelei	18.175.00			1. A tőkék	9025.000		
2. Ingatlan birtok:				2. Tőkésített nyereségnyújtások	1115552.50		
a) városi telkek	4701.487.00			3. Tartalmak az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	257110.59		
b) földirtokok (gazdasági leltárral)	31.423.92.62			4. Jégbiztosítás tartalmak	300000		
c) 1885. december 31. még el nem adott gazdasági termékek a társaság földirtokaihoz	118892.44			5. Ingatlan tartalmak	1065788.40		
3. Kéltbiztosítás a társaság életbiztosítási kötvényeire	1971900.71			6. Tartalmak a kétes követelések fedezésére	40000		
a) Aktív életbiztosítók és jelzálog által biztosított, a felvett kölcsönök fedezésére tőkék vételére	47065			7. Rendkívüli rendelkezés alatti nyereségnyújtások	312635		
b) Kamatozó jelzálogok				8. A díjtartalmak még érvényben levő biztosításokra	2111373.74		
c) Biztosított tőkék kölcsönök ingatlankra és jelzálogra	1.091.270.16			a) az A mérlegben			
d) Ingatlanok és jelzálogok	9.706.29			b) az B mérlegben			
4. Kéltbiztosítás letétmentesített állam- és más értékpapírokra	133172.78			9. Tartalmak bejelentett és december 31-én még ki nem fizetett károkról:			
5. Állam- és más értékpapírok (A melléklet)	304921.70			a) az A mérlegben	006349.42		
6. Váltak a társaságban	284408.57			b) az B mérlegben	300325.97		
7. Előlegek a jelzálogszámláknak (alapes. I. sz. a pont)	406070.72			10. Osztalékalap az életbiztosításban nyereségnyújtással biztosítottak javára	451752.80		
8. Fennálló folyó számlák különböző bankoknál és hitelintézeteknél	167204.91			a) A hivatalnokok nyugdíjpénztárának vagyona	70601.40		
9. Készpénz-készlet a trézanti és valenzi igazgatóságok pénztárában	22819.10			b) A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	108265.31		
10. Készpénz-készlet a károk pénztárában	7709.08			11. Jelzáloghitelek	439250.35		
11. Maradvány a visszontbiztosított számláiból	400671.70			a) Egyenleg a visszontbiztosított számláiban	11146.74		
12. Maradvány az intézet földirtokai számláiból	810329.72			b) Hitelek különböző címeken	100000.00		
13. Maradvány az A mérleg folyó számláiból	20245.70			12. Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	102004.50		
14. Adósság különböző címek alatt	277777.45			a) A mérleg folyó számláinak egyenlege	673453.76		
a) Adósság jelzálog kölcsönökre hitretelek kamatokkal	4995.96			b) Gidoni alapítvány	4811.04		
b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	307708.49			c) Gidori alapítvány	5143.40		
15. Díjtartalmak átadott életbiztosítási társaságokra	371530.63			13. Felszámolt nyereség	554.523.35		
16. Intézetek és vállalkozások a társaság részére hivatalban, szétválasztás, papír és nyomtatvány az összes rak árakban				Le: Átvétel a vonatkozó nyereségnyújtások javára	48.192.74		
17. Előlegezett jutalékok a törlesztendő szervezési költségek				Összesen	618.540.81	27.061.08	704.601.89
Az 1885. december 31-én a jövő évekbe maradó díjkötelezettségek értéke:				A jövő években lejárandó tüzbiztosítási díjak			
Az. sz. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatóság Tr. sz. szab. Dr. Calabi R. Dr. Maurogato L. Dr. Morpurgo József, Szandani S. Szegő V. Dr. Todoros E. a vezérigazgató: Dr. József. Magyarországi központi igazgatóság Budapest, Dör. utca-vezető 10. sz.							

Jobb zár-, valamint kárkimutatások az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnyúlóbb kérséggel adatnak és biztositási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legbiztosabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközölhetnek.

A b. gyarmati ügynökség:
Felsenburg Tivadar.

Arveresi hirdetményi kivonat.

Arveresi hírdetményi kivonat. A b. gyarmati Népbank és családok közötti végrehajtásoknak Österreicher Hajosy Borbála és Hajosy Albertné Lóví Mária végrehajtást szentelték el. A b. gyarmati Népbank és családok közötti végrehajtásoknak Österreicher Hajosy Borbála és Hajosy Albertné Lóví Mária végrehajtást szentelték el. A b. gyarmati Népbank és családok közötti végrehajtásoknak Österreicher Hajosy Borbála és Hajosy Albertné Lóví Mária végrehajtást szentelték el.

16.4 — 1886. szám.

